

Warsztaty językoznawcze: Teorie zmian językowych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Warsztaty językoznawcze: Teorie zmian językowych
Kod przedmiotu	08.0-WH-T-WJ-TZJ-S16
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Językoznawstwo
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	trzeciego stopnia z tyt. doktora
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2017/2018

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	5
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	prof. dr hab. Mikhail Kotin

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Konwersatorium	30	2	-	-	Egzamin

Cel przedmiotu

Przekazanie słuchaczom pogłębionej wiedzy z zakresu językoznawstwa historycznego, szczególnie w sferze przyczyn i mechanizmów przemian językowych z punktu widzenia współczesnych teorii rozwoju języka. Kształtowanie umiejętności analizowania korpusów źródłowych w aspekcie diachroniczno-porównawczym.

Wymagania wstępne

brak

Zakres tematyczny

Tematem przewodnim jest porównanie współczesnych teorii przemian językowych służących metodologicznym narzędziom objaśnienia zmian w jednostkach i strukturach różnych płaszczyzn systemu językowego. Historyczne podejście do języka bazuje na jego postrzeganiu jako dynamicznego autonomicznego systemu znaków i sygnałów, których geneza ma zarówno cechy zjawisk naturalnych, jak i artefaktów oraz tzw. zjawisk „rodzaju trzeciego”, czyli struktur, które powstają w wyniku działalności ludzi, ale jednocześnie nie jako rezultat realizacji ich planów. Rozpatrywane są zatem teorie, których założenia ogólne bazują na organologicznym podejściu do języka (neodarwinizm, teoria minimalizmu, teoria optymalizacji, teoria naturalności językowej), na jego zaliczeniu do zjawisk socjokulturalnych (teoria Coseriu, teoria Labova) lub do zjawisk „rodzaju trzeciego” (teoria „niewidzialnej ręki” Kellera). Analizie podlegają przede wszystkim możliwości, ale również granice każdej z wymienionych teorii przy objaśnieniu poszczególnych – krótko-, średnio- oraz długotrwałych zmian językowych (zmian dźwiękowych i prozodycznych, zmian form i funkcji gramatycznych, zmian w słownictwie, w strukturze zdania i szyku wyrazów, zmian na poziomie struktury tekstu i jego gatunków etc.).

Metody kształcenia

Przekazanie wiedzy w formie wykładu, praca z tekstem naukowym, dyskusja naukowa, referaty ustne i pisemne.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Doktorant potrafi na poziomie zaawansowanym diagnozować zjawiska z zakresu językoznawstwa w oparciu o wiedzę z różnych źródeł i formułować na tej podstawie krytyczne sądy	KJ3_U01	- bieżąca kontrola na zajęciach - egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta - referat - wypowiedź pisemna	Konwersatorium

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Doktorant ma zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu metodologii językoznawstwa, obejmującą najnowsze osiągnięcia nauki i pozwalającą na prowadzenie badań naukowych	• KJ3_W02	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat • wypowiedź pisemna	• Konwersatorium
Doktorant ma zaawansowaną wiedzę na temat problematyki obszarów badawczych w zakresie językoznawstwa, jego działów i kierunków, a także na temat miejsca i znaczenia językoznawstwa w systemie nauk	• KJ3_W01	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • referat • wypowiedź pisemna	• Konwersatorium
Doktorant ma umiejętności związane z metodologią i metodyką prowadzenia badań naukowych pozwalające na rozwiązywanie skomplikowanych zagadnień naukowych oraz na wniesienie własnego oryginalnego wkładu do badań językoznawczych	• KJ3_U02	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • przygotowanie referatu	• Konwersatorium
Doktorant zna na poziomie zaawansowanym terminologię językoznawczą	• KJ3_W08	• bieżąca kontrola na zajęciach • egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • odpowiedź ustna • przygotowanie referatu	• Konwersatorium
Doktorant wykazuje krytyczne rozumienie swojego wkładu w rozwój językoznawstwa, ma świadomość poziomu własnych koncepcji badawczych	• KJ3_K01	• egzamin - ustny, opisowy, testowy i inne • obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta • odpowiedź ustna • przygotowanie referatu	• Konwersatorium

Warunki zaliczenia

Aktywna praca na ćwiczeniach, praca w grupie, referaty ustne i/lub pisemne, egzamin ustny lub pisemny.

Literatura podstawowa

Coseriu, Eugenio. 1958. *Sincronia, diacronia e historia – El problema del cambio linguistico*. Montevideo.

Keller, Rudi. 2003. *Sprachwandel – Von der unsichtbaren Hand in der Sprache*. 3. Aufl. Tübingen & Basel.

Labov, William. 1994-2001. *Principles of Linguistic Change*. Vol. I-III. Oxford.

Lass, Roger. 1997. *Historical Linguistics and Language Change*. Cambridge.

Literatura uzupełniająca

Ágel, Vilmos. 2001. „Gegenwartsgrammatik und Sprachgeschichte. Methodologische Überlegungen am Beispiel der Serialisierung im Verbalkomplex“. W: *Zeitschrift für germanistische Linguistik* 29, 319-331.

Kotin, Michail L. 2005-2007. *Die Sprache in statu movendi. Sprachentwicklung zwischen Kontinuität und Wandel*. Bde. 1 und 2. Heidelberg.

Lehmann, Christian. 2002. “Theory and method in grammaticalization”. In: *Zeitschrift für germanistische Linguistik* 32, 152-187.

Lightfoot, David W. 1999. *The Development of Language – Acquisition, Change and Evolution*. Oxford.

Uwagi

brak

Zmodyfikowane przez dr hab. Anna Wojciechowska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-09-2017 15:34)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ